

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22P/29/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422200678
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422200678.2

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti Š. E., G.. XX.XX.XXXX, G. E., G.. XX.X.XXXX, Q. E., G.. XX.X.XXXX, E. E., G.. XX.X.XXXX, t.č. umiestené v Centre pre deti a rodiny Svetluška Banská Bystrica, Kollárová 29, 974 01 Banská Bystrica, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti matky C. Š.J., G.. XX.X.XXXX, K. XXX XX A. C. XXX, Q. otca Š. E., G.. X.X.XXXX, K. XXX XX Ž. G. I., Š. O. XXX, a M. Š., G.. XX.X.XXXX, M. Š., G.. XX.X.XXXX, t.č. umiestené v Centre pre deti a rodiny Svetluška Banská Bystrica, Kollárová 29, 974 01 Banská Bystrica, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, deti matky C. Š., G.. XX.X.XXXX, K. XXX XX A. C. XXX, a otca - G.N., o uloženie výchovného opatrenia nad maloletými deťmi, takto

rozhodol:

I. Súd u k l a d á výchovné opatrenie, ktorým odníma mal. deti E., Š. G.. XX.XX.XXXX, G., G.. XX.XX.XXXX, Q., G.. XX.XX.XXXX Q. E., G.. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti rodičov a nariaďuje im pobyt v zariadení odbornej pomoci mal. deťom a úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. detí v Centre pre deti a rodiny Svetluška Banská Bystrica, Kollárová 29, 974 01 Banská Bystrica, najdlhšie na dobu 6 mesiacov odo dňa umiestnenia mal. detí v tomto zariadení.

II. Súd u k l a d á výchovné opatrenie, ktorým odníma mal. deti Š.J., M., G.. XX.XX.XXXX Q. M., G.. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti matky a nariaďuje im pobyt v zariadení odbornej pomoci mal. deťom a úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. detí v Centre pre deti a rodiny Svetluška Banská Bystrica, Kollárová 29, 974 01 Banská Bystrica, najdlhšie na dobu 6 mesiacov odo dňa umiestnenia mal. detí v tomto zariadení.

III. Vyživovacia povinnosť rodičov k mal. deťom sa n e u r č u j e.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresnému súdu Žiar nad Hronom bol dňa 8.3.2022 doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej v texte len „ÚPSVaR“), ktorým podáva návrh vo veci samej - uloženie výchovného opatrenia a zároveň návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. 1.1. V návrhu uviedol, že maloleté deti sú narodené mimo manželstva, a sú spoločnými deťmi matky a otca, napriek skutočnosti, že k mal. M. Q. M.. M. otec neuznal otcovstvo. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 7P/21/2021-32 zo dňa 13.8.2021 boli mal. Š., M.. G., M.. Q. Q. M.. E. zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí vo výške 30 € na každé dieťa zvlášť. Rodičia s deťmi žili v drevenom obydlí bez vody a elektriny, v odľahlej časti A. C., v tzv. osade. V marci 2021 otec opustil matku a deti a odsťahoval sa od nich. Otec sa odvtedy

o matku a deti nezaujíma, neplní si vyživovaciu povinnosť, nespôlpracuje s úradom, sporadicky ich telefonicky kontaktuje. Od odchodu otca zo spoločnej domácnosti matka postupne prestala zvládať výchovu a starostlivosť o maloleté deti. Začali sa problémy s lekárskymi prehliadkami u pediatra, s hygienou detí i obydli, ako aj so zvýšeným požívaním alkoholu u matky. Matka nedokázala hospodáriť s financiami. V dôsledku uvedeného ÚPSVaR ustanovil osobitného príjemcu na poukazovanie štátnych sociálnych dávok - obec A. C.. Počas posledného tehotenstva bola matka rozhodnutá pre utajený pôrod a poskytnutie dieťaťa na adopciu, avšak po pôrode (narodení mal. M.) si to rozmyslela. Situácia v rodine sa po narodení mal. M. opäť zhoršila, matka zanedbávala starostlivosť o maloleté deti, začala byť apatická, nevšimla si deti, ktoré voľne behali po osade a blízkej hore, nemala prehľad o tom, kde sa nachádzajú. Bola jej ponúknutá pomoc ohľadom stravy a oblečenia zo strany Komunitného centra Starej Kremničky, tú však nevyužívala. Začali sa problémy so zabezpečovaním povinnej školskej dochádzky mal. Š. Q. M.. G.. Škola podala trestné oznámenie na rodičov za ohrozovanie mravnej výchovy mládeže. Po intenzívnej intervencii matka súhlasila so spoločným pobytom s deťmi v krízovom centre od 2.2.2022. Avšak ani spoločný pobyt v krízovom centre nedokázal zmeniť matkino správanie a postoje k maloletým deťom. Matka upadla do rezignácie, vyjadrila sa, že starostlivosť o deti nezvláda, chce z krízového centra odísť a je jej jedno, ako celá situácia dopadne. Matka napriek podpore a pomoci, ktorá sa jej dostáva zo strany krízového centra, ako aj zo strany ÚPSVaR, svojou nestabilitou, náladovosťou, sebaľútosťou ohrozuje maloleté deti. Otec sa o deti nezaujíma, nemal záujem riešiť situáciu, do ktorej sa matka a maloleté deti dostali. V rámci rodiny a príbuzných nie je osoba, ktorá by mohla maloletým deťom zabezpečovať riadnu osobnú starostlivosť. Maloleté deti môžu byť dočasne umiestnené do Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica. K návrhu pripojil správu od LUNA, n.o., ktorá poskytuje ubytovanie matke s maloletými deťmi v bezpečnom ženskom dome a potvrdenie o možnosti umiestniť maloleté deti do Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica v termíne od 14.3.2022.

2. Zo správy od LUNA, n.o., vyplýva, že po príchode rodiny do bezpečného ženského domu bola denne realizovaná intervencia sociálnou pracovníčkou, aj špeciálnou pedagogičkou so zameraním na uspokojovanie základných potrieb detí zo strany matky - nákupu potravín, príprava stravy, starostlivosť o deti, dodržiavanie osobnej hygieny, starostlivosť o domácnosť a podobne. Zručnosti týkajúce sa chodu domácnosti a rodičovské kompetencie sú primerané jej možnostiam a schopnostiam, ktoré získala vo svojom prirodzenom prostredí. V prítomnosti personálu má snahu zabezpečovať osobnú starostlivosť o deti - varí im teplý obed aj večeru, snaží sa udržiavať domácnosť, ale u detí absentujú akékoľvek hranice, pravidlá, rituály, nemajú osvojené hygienické návyky, čo sa prejavuje v ich správaní - odmietajú jesť, čo im matka navarí, obhadzujú sa jedlom navzájom, prípadne jedia rukami, nakúpené potraviny zjedia z chladničky skôr ako z nich matka stihne pripraviť plnohodnotné jedlo. Matka nedokáže rozdeliť adekvátne svoju pozornosť medzi deťmi primerane k ich veku a potrebám. Starostlivosť venuje predovšetkým mal. M. a mal. M., ostatné deti sa snažia upútať jej pozornosť neprímeraným správaním. Nedokáže deti dostatočne motivovať k zmene správania, ani oceniť ich snahu, absentujú u nej zručnosti, vďaka ktorým by dokázala zmysluplne a aktívne tráviť s deťmi voľný čas. Deti neustále kritizuje, kričí na ne a verbalizuje im, aké sú nevďačné, odporne a že neposlúchajú. Deti matku nerešpektujú, často ignorujú, čím vznikajú náročné situácie, ktoré matka nezvláda a správa sa apaticky, nech si deti robia, čo chcú alebo vulgárne nadáva a verbalizuje, že neručí za seba, keď deťom ublíži. Často opakuje, že deti nechce, že starostlivosť o ne nezvláda.

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že matka mal. detí sa dostavila 08.06.2022 na úrad práce a uviedla, že naďalej býva u svojej matky Q. U. v osade na A. C.. Bývajú v príbytku, kde matka spí na fotelke. Matka bola evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, ale keďže sa neprišla hlásiť, tak bola z úradu práce vyradená. Aktuálne si hľadá prácu. Deti navštevuje v zariadení v Banskej Bystrici. V jej domácnosti deti odo dňa umiestnenia neboli. Otec mal. detí býva u priateľky v I. I.Á.. U otca bolo zrealizované sociálne šetrenie dňa 26.05.2022, približne rok obýva rodinný dom, ktorý je vo vlastníctve jeho svokry E. Š.. V domácnosti žije spoločne so svojou priateľkou, starými rodičmi priateľky, jej matkou a sesternicou s dvomi deťmi. Priateľka otca je t.č. tehotná, termín pôrodu má určený na august 2022. Rodinný dom má dva samostatné vchody spolu 5 izieb, kúpeľňu, dve kuchyne a špajzu, jeden spoločný dvor. Otec mal. detí s priateľkou majú spoločnú priestranú a plne vybavenú izbu. Otec pracuje v spol. Neuman Aluminium v Žarnovici pri výrobní linke na dve zmeny. Mesačný príjem má cca 780 €. Mesačné výdavky má rodina 13€ poisťenie, nájom 150€. S matkou detí nekomunikuje a nie je s ňou v žiadnom kontakte. S deťmi je v pravidelnom telefonickom kontakte, a bol deti aj navštíviť. Uviedol, že mieni deti vziať na prázdninový pobyt.

4. Neodkladným opatrením nariadeným uznesením č.k. 22P/29/2022-8 zo dňa 11.3.2022 boli mal. deti umiestnené do Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, 974 01 Banská Bystrica.

5. Z oznámenia Centra pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, 974 01 Banská Bystrica vyplýva, že deti sú od 14.3.2022 umiestnené v tomto zariadení.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, pripojeného spisu tunajšieho súdu týkajúcim sa maloletých detí sp. zn. 7P/21/2021, výsluchom kolízneho opatrovníka a zistil skutkový stav ako vyplýva z bodu 1. - 5. tohto odôvodnenia.

7. Na zistený skutkový stav súd aplikoval najmä tieto právne predpisy:

6.1. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

6.2. Podľa § 37 ods. 5 Zák. o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

8. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrh bol podaný dôvodne a situácia v rodine mal. detí vyžaduje zásah príslušných orgánov v podobe uloženia výchovného opatrenia. Zo zákona vyplýva, že rozhodujúcu úlohu vo výchove detí majú rodičia. Za výchovu a vývoj detí nesú spoločnú zodpovednosť. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením a majú právo použiť pri výchove detí primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývoj dieťaťa. Bolo preukázané, že obaja rodičia vo výchove a opatere o deti zlyhali. Matka zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloleté deti nezvláda a to napriek tomu, že jej bola poskytovaná zo strany ÚPSVaR pomoc. Otec o deti a matku neprejavoval žiadny záujem. Naposledy pred sociálnym pracovníkom verbalizoval snahu o kontakt s deťmi a dokonca uviedol, že si deti vezme na prázdninový pobyt. V čase umiestnenia mal. detí do zariadenia sa v rodine a medzi príbuznými sa nenachádza žiadna osoba, ktorá by mohla maloletým deťom zabezpečiť riadnu osobnú starostlivosť. U matky nedokázal zmeniť jej postoj a správanie sa k maloletým deťom ani pobyt a pomoc v krízovom centre. Je nestabilná, náladová, prejavuje sebaľútosť nad tým, že má deti, jej rodičovské zručnosti sú minimálne, prejavuje tendenciu deti opustiť a nezaujímajú ju dôsledky jej konania. Mal. deti nemajú osvojené ani základné hygienické návyky, ich správanie nevykazuje žiadne znaky výchovného prístupu zo strany rodičov. Ako bolo konštatované aj v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia, terajšia situácia je len vyvrcholením dlhodobých nedostatkov v starostlivosti rodičov.

9. Deti sú od 14.3.2022 umiestnené v Centre pre deti a rodiny Banská Bystrica, Kollárova 29, Banská Bystrica. Odvtedy sa rodinné a sociálne pomery v rodine zásadným spôsobom nezmenili a rodičia aj naďalej nie sú schopní sa o deti riadne postarať. Uložením tohto výchovného opatrenia súd mieni dosiahnuť okrem úpravy pomerov rodičov aj zmenu sociálneho správania mal. detí a nadobudnutie základných návykov, čo je jednoznačne v prospech mal. detí. Súd apeluje na rodičov, aby zodpovedne pristupovali k plneniu svojich rodičovských povinností a svoje pomery v čo najkratšej dobe upravili, aby tak výchovné opatrenie splnilo svoj účel a deti sa mohli vrátiť do rodinného prostredia.

10. Keďže ide o uloženie výchovného opatrenia, súd vyživovaciu povinnosť rodičov k mal. deťom neurčil.

11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, ktorý uvádza, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.